

Felkészülni! Vigyázz! Kész?

Takarék Agrár Központ

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

2016. november

Mint szorgos méhecske

**Az agrárium a partnerünk
Kiszolgálásában egyedülálló
adottságaink és lehetőségeink vannak**

- **LEG-LEG-LEG**: legtöbb fiók, legbiztonságosabb pénzügyi csoport, legnagyobb befektetési szolgáltatási hálózat, 2. legnagyobb mérlegfőösszeg;
- Hagyományosan **erős pozíció** a mezőgazdaság és az élelmiszeripar finanszírozásában;
- A kedvező adottságokra építve bővülő az agrárpiaci tevékenység;
- A **Takarék Agrár Központ** olyan egyedülálló agrár szakmai műhely, amely például háttértudással, kiadványokkal, képzéssel, elemzéssel, előrejelzéssel segíti a szektor és az **ügyfelek** munkáját;

A felkészülés nem az erősségünk

- A sporthasonlat idén igencsak időszerű.
- Hogy állunk az edzéssel?
- Aki a jövőt kutatja, először mindig nézzon hátra!;
- A mosolygó méhecske mindjárt morcossá válik;
- EU csatlakozás, tejkvóta kivezetés;

Közhelyek

- Az „enni mindig kell” koncepció nem elég a agrárium versenyképes fejlődéséhez;
- A hazai gazdálkodási körülményeken való edzetté válás már nem elég a sikerhez;
- A sikernek nem titka van, hanem ára;

Betakarítási adatok

Betakarított terület (1000 ha)			
Növényfaj	2016	2016/2015 (%)	2016/(2011-2015) (%)
Oszi búza	966,0	93,0%	91,5%
Oszi árpa	269,3	123,5%	141,7%
Rozs	30,8	71,2%	88,5%
Triticale	112,8	87,2%	97,3%
Repce	254,1	123,0%	123,0%
Hozam (t/ha)			
Oszi búza	5,4	107,0%	120,7%
Oszi árpa	5,2	105,0%	119,2%
Rozs	3,3	114,7%	123,5%
Triticale	4,5	108,7%	120,5%
Repce	3,2	127,4%	117,8%
Termésmennyiség (ezer tonna)			
Oszi búza	5 232,7	99,5%	110,3%
Oszi árpa	1 411,6	129,6%	166,3%
Rozs	101,5	81,7%	110,3%
Triticale	502,5	94,8%	117,1%
Repce	809,1	156,6%	146,6%

Forrás: NAK, KSH

Őszi betakarítású növények várható terméseredményei

	Terület	Hozam	Termésmennyiség 2016	Termésmennyiség 2015
	1000 ha	t/ha	1000 t	1000 t
Kukorica	1 056	7,6	7 992	6 474
Napraforgó	631	2,9	1 840	1 577
Cukorrépa	16	62,3	977	856
Burgonya	8,7	27,2	238	348

Forrás: NAK, 2016 becslés

Évente mintegy 490 milliárd forint, ami a kibocsátásra vetítve közel 20%

millió Ft

	2014. évi	2015. évi	2016. évi	2017. évi
Nemzeti támogatások*	65981.0	95017.4	91980.3	94981.3
EU által közvetlenül térített támogatások**	397791.1	395777.2	395915.2	395728.8

Forrás: FM

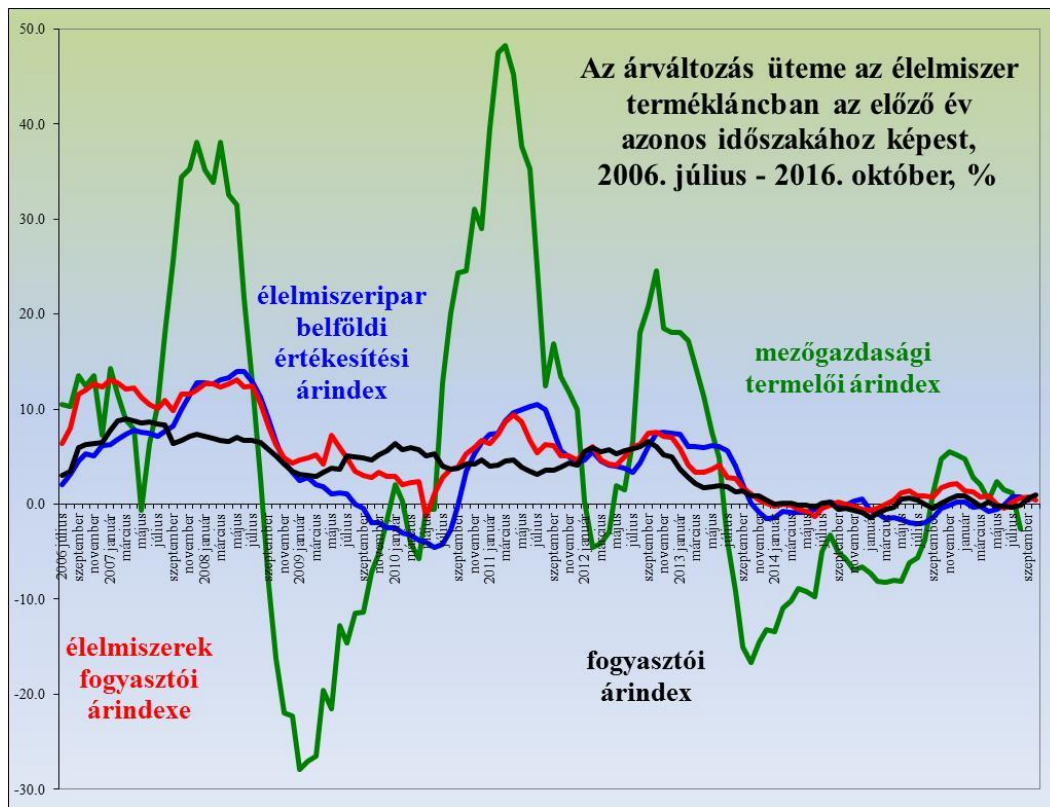
*Nemzeti agrártámogatások + Tanyafejlesztési Program + osztatlan földtulajdon kimérésének költségei

** Éves költségvetés készítésekor alkalmazott tervezési árfolyammal számolva

Árváltozás alig van

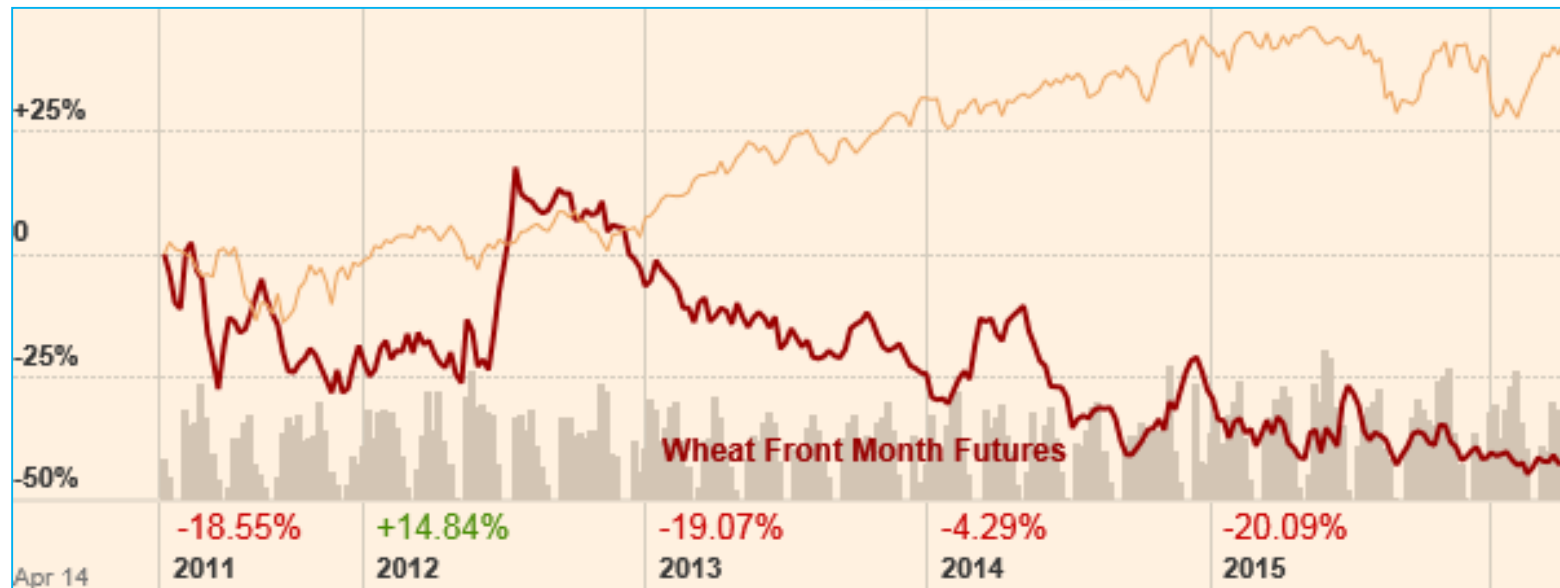
	mezőgazdasági termelői árindex	élelmiszeripar belföldi értékesítési árindex	élelmiszerek fogyasztói árindexe	fogyasztói árindex
2007	22.2	8.4	11.5	8.0
2008	-2.7	10.4	10.2	6.1
2009	-9.5	0.5	4.4	4.2
2010	16.8	-1.1	3.2	4.9
2011	19.3	8.0	6.6	3.9
2012	15.4	5.2	5.9	5.7
2013	-7.8	3.9	2.8	1.7
2014	-6.1	-0.4	-0.4	-0.2
2015	0.4	-1.2	0.9	-0.1
2016*	-0.5	0.0	0.6	0.2

* Az év eddig eltelt időszaka

Világpiaci árfüggés

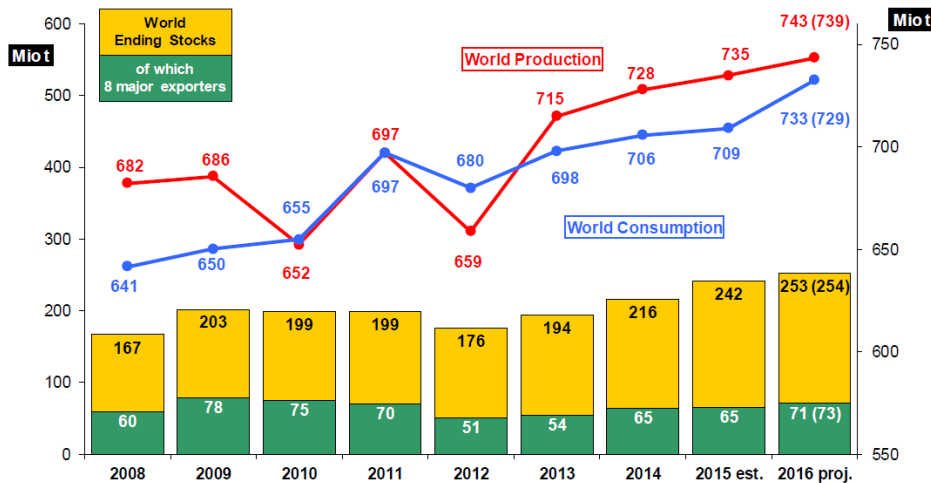
A búza legközelebbi lejáratra szóló chicagói ára
és a Dow Jones Ipari Index az elmúlt öt évben

Forrás: ft.com

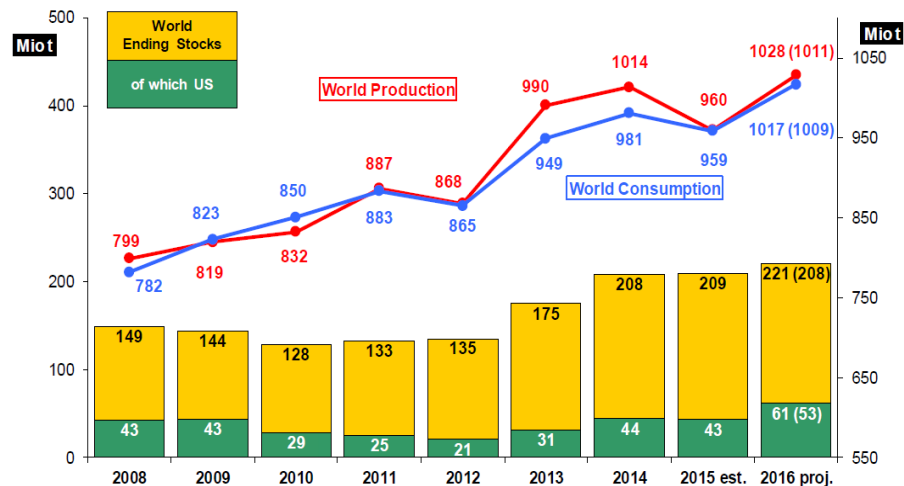
A készletek tovább emelkednek

World wheat: USDA

Source: USDA August report

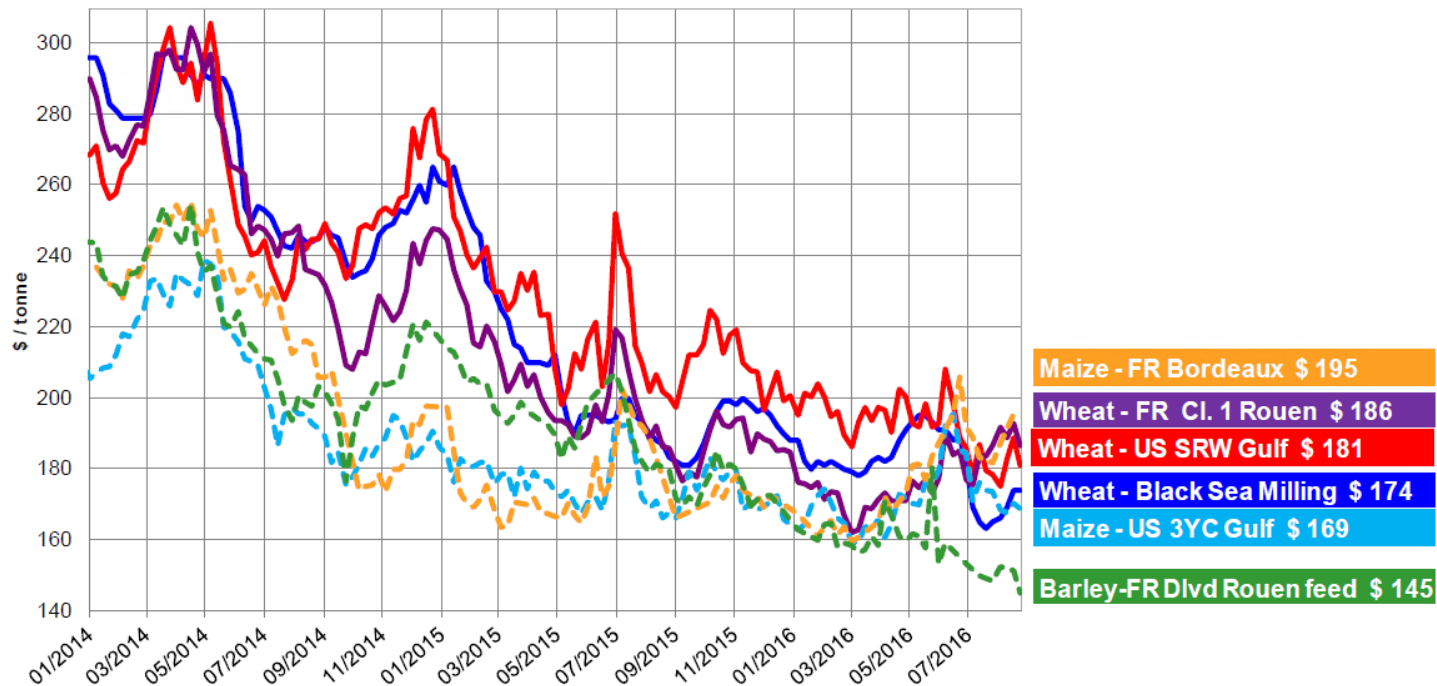
World maize: USDA

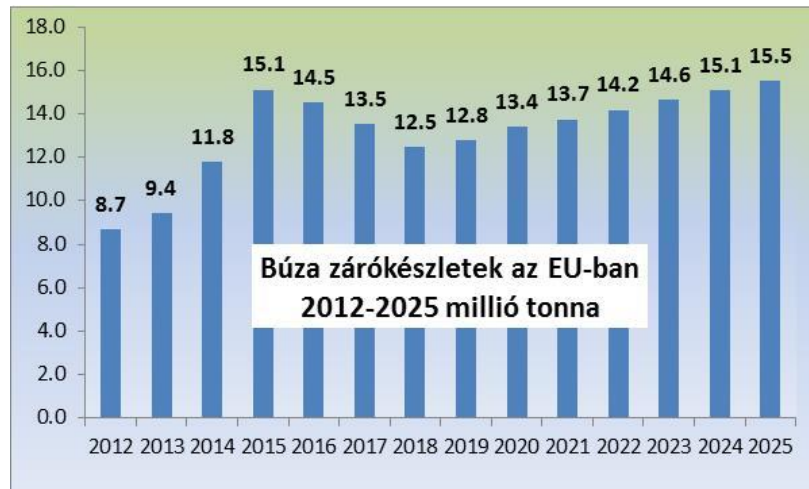
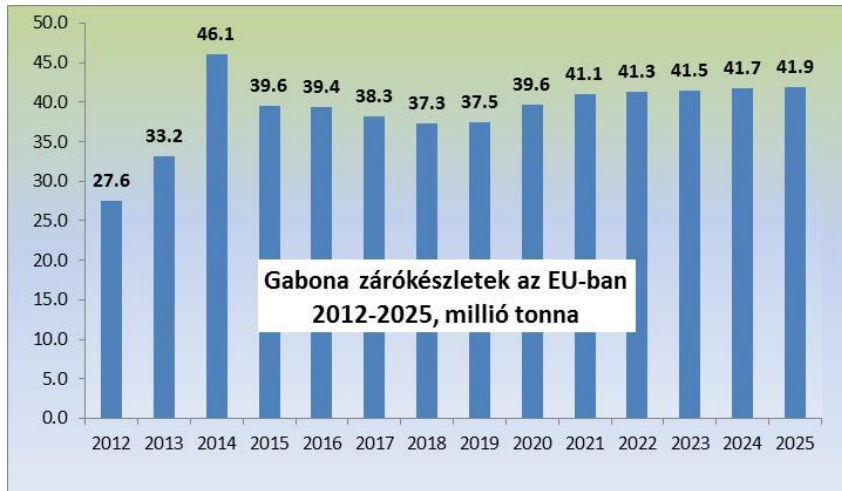
Source: USDA August report

Az árak esnek

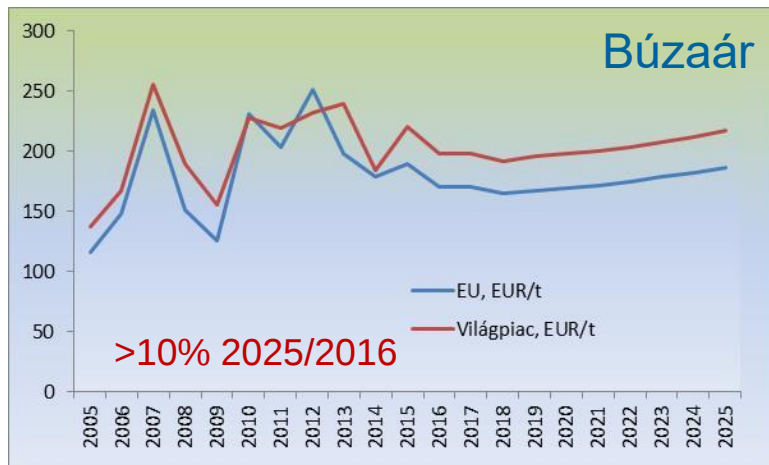
World cereal prices (\$/t)

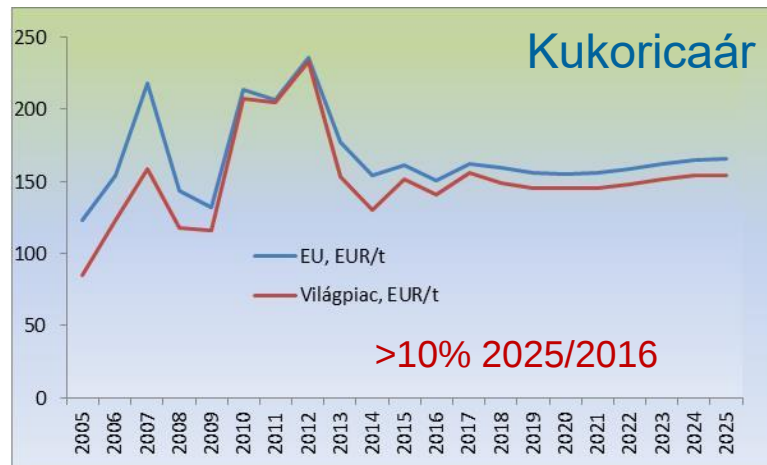
Az EU előrejelzése 2025-ig

Tíz éves távlatban kevesebb mint 10 százalékos áremelkedés

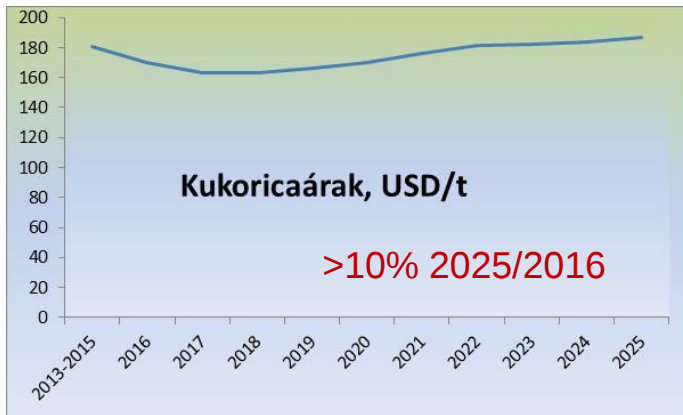
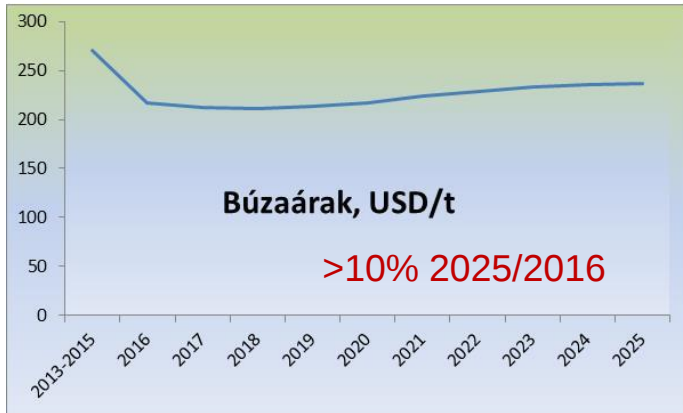
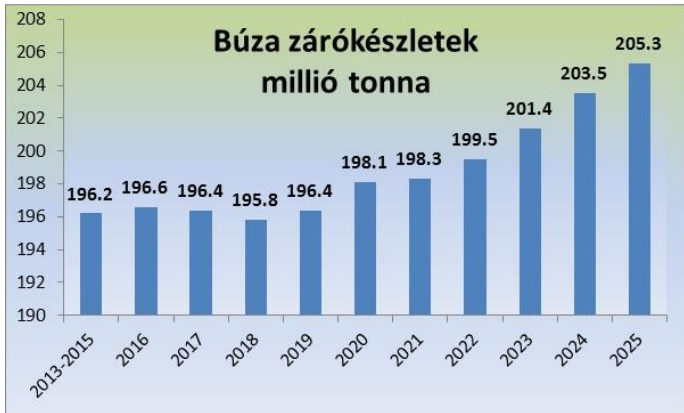

Forrás: EU

Forrás: EU

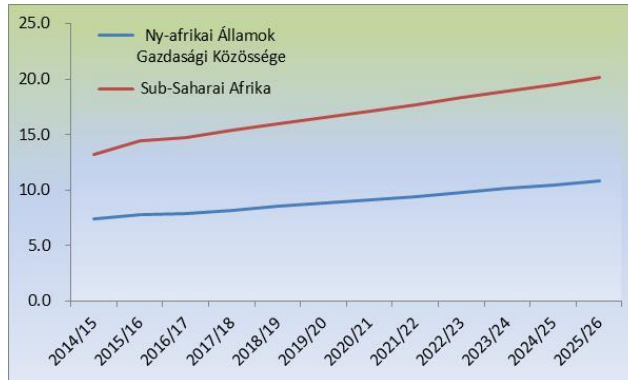
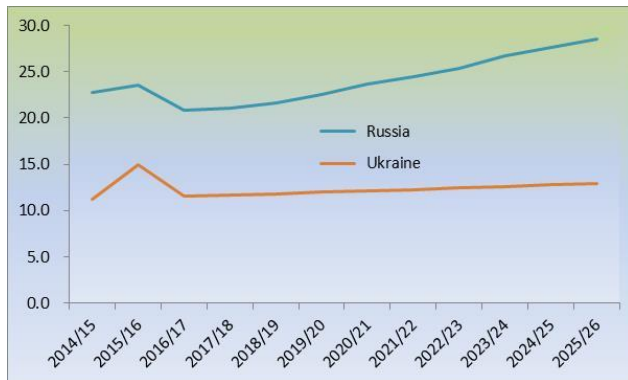
A FAO-OECD előrejelzése 2025-ig

Kritikus tényezők

- **Munkaerő:**
 - Most következik az, amire régóta számítottunk;
 - Egyre kevesebb és egyre drágább lesz a munkaerő;
 - Az emelkedő költségeket valahol ki kell termelni;
- **Merev és koncentrált termelési szerkezet;**
- **Lassan javuló hatékonyság;**
- **Támogatások lassító hatása;**
- **Új kihívások a világpiacon;**
- **El a tömegcikkektől;**
- **Be a résekbe;**
- **Az egészségtudatosságot szolgáló termékek piaca robbanás előtt áll;**
- **A különleges táplálkozási igényeket kielégítő élelmiszerek piacában nagy a potenciál**

Fontos változások mint az export, mind az import oldalán, millió t

Forrás: USDA

6. This Time for Africa

- A jövő leggyorsabban bővülő élelmiszerpiaca
- Land grabbing: 30 millió ha, 78 ország (Daewoo 1,3 millió ha Madagaszkáron 2009)
- Tejpiaci boom: Sub-Szahara 2013 óta évente 20% feletti bővülés

Afrikai élelmiszermérlegek

	termelés			import			felhasználás			zárókészlet		
millió t	2012-14	2015	2016	2012-14	2015	2016	2012-14	2015	2016	2012-14	2015	2016
gabona	166.0	163.6	156.0	77.7	85.8	91.9	231.2	242.7	245.8	42.2	44.8	39.4

	termelés		import		felhasználás	
ezer t	2015	2016	2015	2016	2015	2016
összes hús	17310	17288	2796	2852	19812	19880

	termelés			import		
ezer t	2012-14	2015	2016	2012-14	2015	2016
tejtermék	45834	46191	46162	9080	10377	10356

Támogatások, KAP

Támogatás

Támogatások

Támogatás ok

Támogatás sok

Támogatás sokk

KAP

- Forrnak az indulatok
- Bizottsági javaslat jövő ősszel
- A költség csökkentése nem úszható meg
- Amiért most külön pénz jár, az alappá válhat
- Egyről a kettőre
- VNT-től VT-felé
- Minden évet haladékként fel felfogni

Visszatérítendő támogatások

Kontra

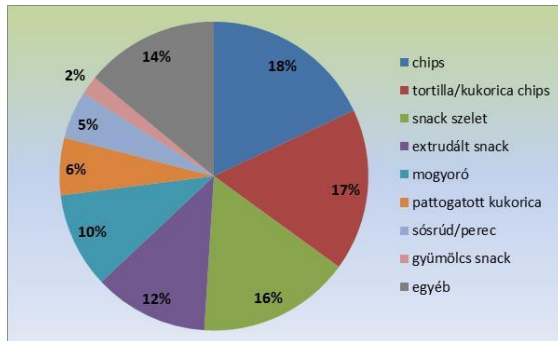
Hitelek plusz szolgáltatásokkal

Tartós irány: Egészség-trendek

- **FUNKCIONÁLIS ÉLELMISZEREK**
- Az egészségtudatosságot szolgáló termékek piaca robbanás előtt áll;
- A hagyományos termékek iránti kereslet mellett a jövedelmekkel párhuzamosan új igényeket lehet támasztani. Olyan ételek, alapanyagok és ízek, amelyeket eddig a kereslet hiánya gátolt;
- A különleges táplálkozási igényeket kielégítő élelmiszerek piacában nagy a potenciál;
- Napjaink hívószava: **MENTES** (mesterséges anyagok, csökkentett energiatartalom, érzékenységek, allergiák);
- Gyakorlatilag minden élelmiszerkategóriában, minden szegmensben van erre lehetőség.

Snackpiac

- 400 Mrd USD
- CAGR 2%
- Naponta új szegmens
- Nők
- Étkezés helyett
- Egészség
- Mentés

5. A nyugat jelene a mi jövőnk: Globális trendek

FUNKCIONÁLIS ÉLELMISZEREK

- Helyettesek helyettese (vega burger, rizstej);
- Küzdelem a szintetikus ellen;
- Ökotudatosság;
- Szép legyenek tőle;
- Sportosság;
- Legendás;
- E-forradalom;
- Ősi, természetes;
- Főzős műsor hatás;
- Kisebb adag, egy fő adag;
- Zsír=rossz;
- Látványétel.

Established
Hitting a plateau

Mainstreaming
Gaining wider traction

Emerging
Still on the fringe or front end

Alternatives Everywhere

Artificial: Public Enemy No. 1

e-revolution: From Carts to Clicks

Diet by DNA

Eco is the New Reality

From the Inside-Out

Good Enough to Tweet

Table for One

For Every Body

Based on a True Story

Fat Sheds Stigma

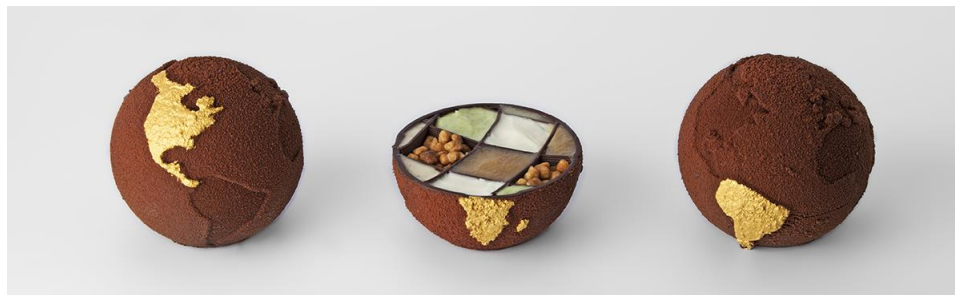

Eat with Your Eyes

Személyre szabott nyomtatott ételt az automatából

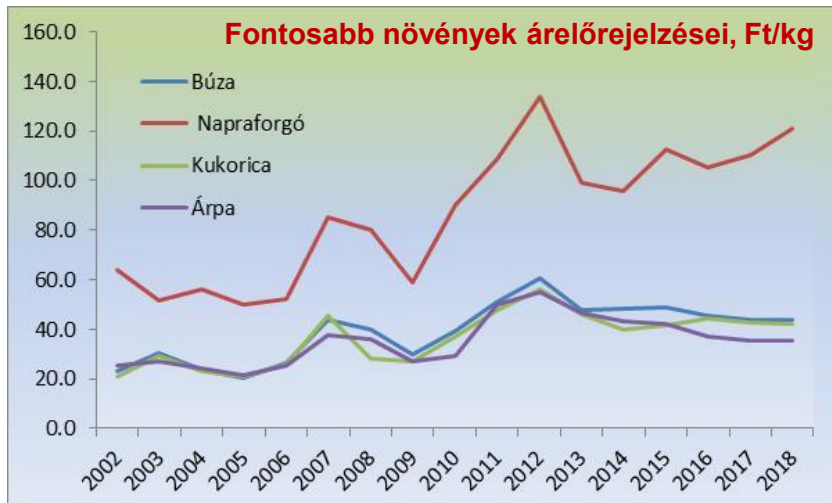
- Sci fi: Az ételek 3D-nyomtatását lehetővé tévő **otthoni** berendezések és házon kívüli **automaták** is „legördülhetnek” majd a gyári futószalagokról.

Már nem szabad rálegyinteni!

A Takarék Agrár Központ előrejelzései

- A belföldi élelmiszerpiac továbbra is inkább értékben fog bővülni;
- A kereskedelem szerkezete, erőfőlénye sem fog változni;

Forrás: KSH + Takarék Agrár Központ előrejelzés

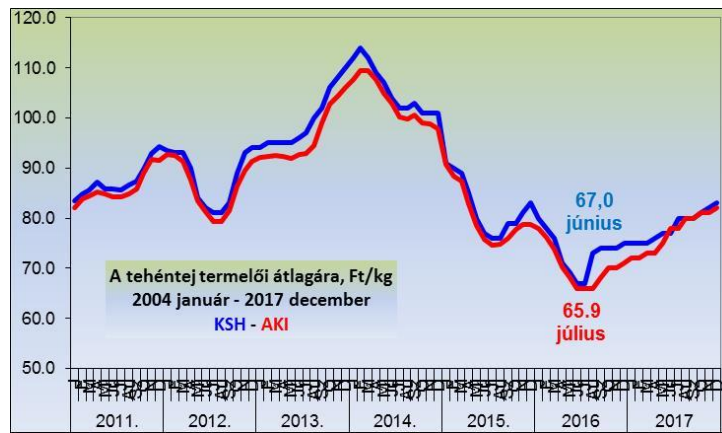

A Takarék Agrár Központ előrejelzései

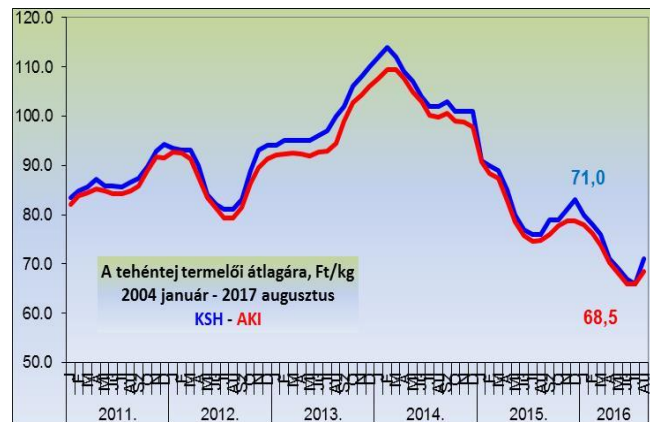
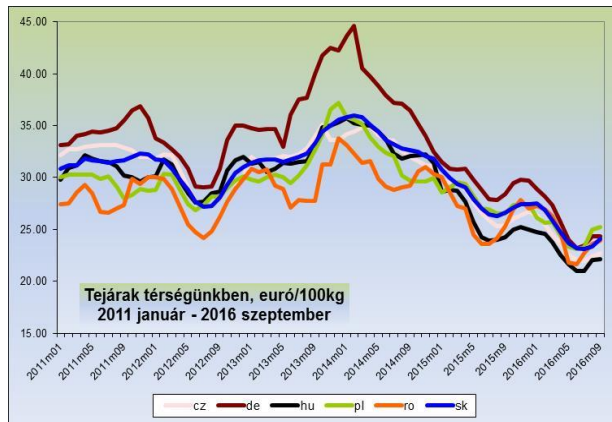
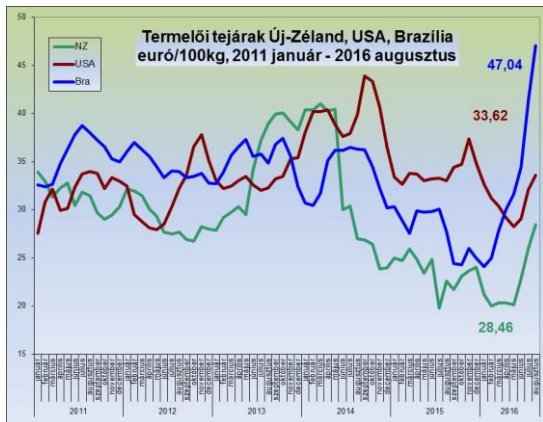
• Termeléshez kötött tejhasznú tehén (2015. évi jogosultság alapján)*	3,4 Mrd Ft
• Termeléshez kötött tejhasznú tehén előleg+részfizetés (2016. évi jogosultság alapján)	21,6 Mrd Ft
• Szálas fehérjenövény támogatás**	2,3 Mrd Ft
• Pénzügyi fegyelem alkalmazásának visszatérítése**	0,6 Mrd Ft
• EMVA - Tejágazat állatjóléti támogatás	7,2 Mrd Ft
• Átmeneti nemzeti támogatás (2015. évi jogosultság alapján)*	3,5 Mrd Ft
• Átmeneti nemzeti támogatás (2016. évi jogosultság alapján)	11,9 Mrd Ft
• A tejtermelőknek nyújtható ideiglenes, rendkívüli támogatás	5,95 Mrd Ft
• A tejtermelőknek nyújtható ideiglenes, rendkívüli „de minimis” támogatás	3,6 Mrd Ft
• Tej marketing program finanszírozása	0,1 Mrd Ft
• Egyéb nemzeti jogcímek	3,4 Mrd Ft
(állatbetegségek megelőzése állati hulla elszállítás, törzskönyv)	
• Összesen:	63,5 Mrd Ft

*áthúzódozó kifizetés tárgyévi előleg és részfizetés után

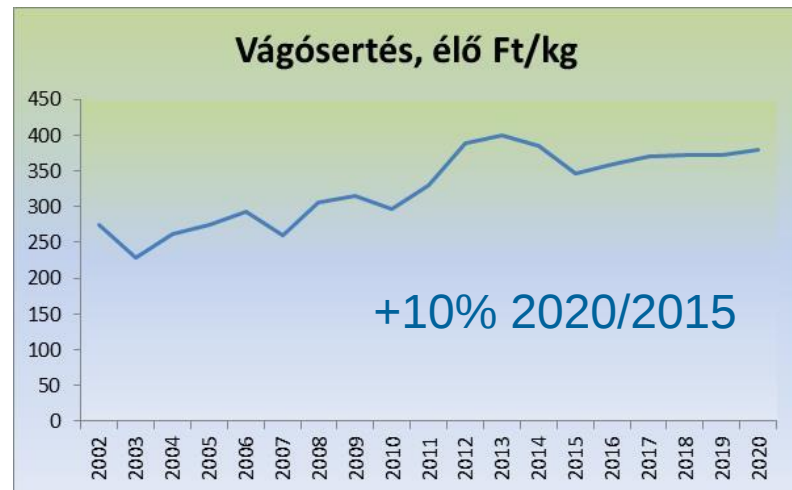
** becsült összeg

Eltérő ütemben nőnek az árak

A Takarék Agrár Központ előrejelzései

I. Sertéshízó állatjóléti támogatás

2016. évi keretösszeg: 9,1 Mrd Ft

2017. évi tervezett keretösszeg: 9,1 Mrd Ft

II. Tenyészkoca (anyakoca) állatjóléti támogatás

Éves keretösszeg: 8,6 Mrd Ft

III. A sertéságazat helyzetét javító stratégiai intézkedések támogatása

A keretösszeg 2016-ban és 2017-ben 1,1 Mrd Ft

A verseny már folyik, a tét az, hogy szurkolók leszünk vagy versenyzők

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Takarék Agrár Központ